

ZORGCONCENTRATIE

Gemeenten geven ziekenhuis in de regio niet zomaar op

Den Helder doet beroep op minister in strijd tegen verplaatsing hartzorg

Marieke ten Katen
Amsterdam

De leden van de Tweede Kamer hoeven dit jaar — tot nu toe — eens niet vervroegd terug te keren van zomerreces. Die luxe is voor de gemeenteraadsleden van Den Helder niet weggelegd. Het stadsbestuur onderbrak de vakantie om te overleggen over het verdwijnen van de complexe hartzorg uit het ziekenhuis in de stad.

Het Gemini Ziekenhuis, dat voor de juridische fusie met het Medisch Centrum in Alkmaar begin vorig jaar nog verlies leed, overweegt een deel van de hartzorg naar het Alkmaarse ziekenhuis te verplaatsen. Die verplaatsing zou de kwaliteit van de zorg ten goede komen. Reden voor de gemeenteraad om via een brief de hulp van minister Edith Schippers van Volksgezondheid te vra-

gen, omdat het bestuur vreest dat het zorgaanbod voor de inwoners in en rondom Den Helder hierdoor onvoldoende wordt.

Het is niet de eerste keer dat een gemeente hulp van andere partijen inroept, omdat de ziekenhuiszorg in de regio in het geding zou zijn. Toen in 2013 het Ruwaard van Puttenziekenhuis failliet ging, schreef de gemeenteraad van Spijkenisse een open brief aan de zorgverzekeraars waarin werd opgeroepen het ziekenhuis te hulp te schieten. En vorige week riep de groep Red de Sionsberg nog op tot actie via een advertentie in regionale media, omdat zorgverzekeraar De Friesland het contract met het voormalige Ziekenhuis Sionsberg in Dokkum wil beëindigen.

Concentratie van zorg mag dan vanuit het oogpunt van kwaliteit en kostenbesparingen beter zijn, toch stuiten de ontwikkelingen vaak op lokale weerstand, waarbij hulp van landelijke instanties wordt ingeroepen. Maar wie heeft er daadwerkelijk wat over de concentratie van zorg te zeggen?

Zorgverzekeraars kennen, op basis van de Zorgverzekeringswet, de plicht om te borgen dat een verzekerde toegang heeft tot de zorg waar hij recht op heeft en 'waaraan hij behoefte heeft'. Afstand tot die zorg en de kwaliteit ervan spelen hierbij een rol. Een verzekeraar kan financieel bijspringen als gevreesd wordt dat de zorg in een regio in het geding komt.

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) controleert of een zorgverzekeraar aan die zorgplicht vol-

Het Gemini fuseerde vorig jaar met het MC Alkmaar. FOTO:HH

doet, op basis van bijvoorbeeld de 45-minuten norm. Dat is een wettelijke norm die voorschrijft dat een patiënt binnen 45 minuten per ambulance op een spoedeisende hulp moet kunnen zijn. De NZa oordeelde in 2014 al eens dat er in Den Helder aan deze eis werd voldaan. Dat onderzoek werd uitgevoerd op verzoek van de gemeenteraad, die zich zorgen maakte om de financiële situatie van het ziekenhuis. Datzelfde jaar stond de gemeente nog garant voor een lening omdat het Gemini kampte met liquiditeitsproblemen.

De NZa heeft dus de middelen om in te grijpen als de zorg in een regio tekortschiet, maar oordeelt daarbij niet altijd in lijn met lokale opvattingen. Den Helder heeft de NZa gevraagd opnieuw naar de situatie te kijken. Volgens de gemeente ligt het ziekenhuis in Alkmaar op meer dan 45 minuten reistijd en is dit een risico voor de hartzorg in de omgeving.

De minister kan zich als politiek verantwoordelijke nog ermee bemoeien via een algemene aanwijzing, maar die rol is 'zeer beperkt', aldus een woordvoerder. Ook kan Schippers besluiten een beschikbaarheidsbijdrage toe te kennen. Die wordt verstrekt als noodzakelijke zorg in een regio niet rendabel aangeboden kan worden. De gemeente vroeg hier twee jaar geleden al eens om, maar kreeg die toen niet.

Oordeelt de NZa dat de zorg in de regio Den Helder niet in het gevaar is, dan zal het ministerie volgens een woordvoerder ook geen verdere actie ondernemen.

Bundeling

Concentratie van zorg verbetert kwaliteit en bespaart kosten

Risico

Den Helder vreest voor afdoende zorg in de regio als deel naar Alkmaar verhuist

Toezichthouder

Het laatste woord is aan de Nederlandse Zorgautoriteit